

Ecologische Quick-scan

Dorpsstraat 199, Heerjansdam

Eco-line

Ecologisch Onderzoek en –Advies
Frambozengarde 1
3992 KC Houten

Inhoud

Opdracht	3
Locatie	3
Methode	4
Resultaat	4
Conclusie	7
Aanbeveling	7
Bijlagen	8
Literatuur	10

Foto omslag:

Overzicht van de onderzoekslocatie met vooraan de voormalige mestkelder.

M. van Leeuwen

Opdracht

In opdracht van de heer W. Stigter, Register Makelaar / Taxateur ALV, van DLV advies te Uden onderzocht *Eco-line* op 18 november 2015 de locatie aan de Dorpsstraat 199 te Heerjansdam, Gemeente Zwijndrecht op het voorkomen van beschermde dieren en/of planten. Dit moet leiden tot een bestemmingswijziging 'wonen'.

Het voormalige stallencomplex aldaar is enkele jaren geleden uitgebrand en is reeds gesloopt. Er worden woningen voor in de plaats gepland.

Doel van het hier beschreven onderzoek is een ecologische beoordeling van de effecten van een geplande nieuwbouw op de mogelijk aanwezige (natuurlijke) flora- en fauna.

Locatie

De locatie van het perceel is duidelijk aangegeven op het door de heer Stigter toegestuurd materiaal, een plantekening aangevuld met een Google-earth-opname. De plannen werden ter plaatse toegelicht door de eigenaar, de heer Dam. Het betreft een voormalig (oud) stallencomplex en een kleine strook groen aan de zuidwestzijde hiervan.

Doordat brand de opstallen heeft verwoest is voorafgaand ecologisch onderzoek niet nodig geweest om het te kunnen slopen. Het totale oppervlak van de te onderzoeken locatie is naar schatting circa 500m².

Google Earth-opname van de locatie, met de stal nog intact.

Methode

Vooronderzoek

Uit aangevraagde gegevens bij het Natuurloket van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) blijkt dat er in de afgelopen 10 jaren in het gebied geen, of onvoldoende gegevens zijn verzameld over zoogdieren en amfibieën om hier conclusies aan te verbinden.

Methode van monitoring

Het terrein werd op 18 november bezocht en visueel beoordeeld op sporen van gebruik door dieren. Holtes en spleten werden zo goed mogelijk nader onderzocht, met gebruik van een endoscoop. Kersenpitten zijn onderzocht op vraatsporen. Er werden ook gelet op uitwerpselen.

Van aangetroffen situatie zijn foto's gemaakt.

Aanwezige beton-elementen

Resultaat

Fauna

Bij dit onderzoek werden geen concrete aanwijzingen gevonden van gebruik door dieren. In deze tijd van het jaar is het ook vrijwel onmogelijk om hierover sluitend te rapporteren. Op basis van onze expertise is het wel mogelijk om de waarschijnlijkheid in te schatten.

De aard van het braakliggende terrein is zodanig dat er kleine, bodembewonende (zoog)dieren kunnen leven en zeker ook overwinteren in de vele ruimtes en tussen de laag opgehoopte bladeren tussen de aanwezige betonnen elementen. Ook de vele spleten in de oude gemetselde muurdelen bieden potentiële schuilmogelijkheden.

Te denken valt hierbij aan allerlei overwinterende insecten (poppen), amfibieën (kikkers en salamanders) en zoogdieren ((spits)muizen en egels)

De kleine watersalamander is de meest algemene salamander in Nederland en stelt weinig eisen aan zijn biotoop. Hij komt zowel voor in stadstuinen als in kleinschalige cultuurlandschappen en bos- en heidegebieden. Dit geldt in hoge mate ook voor Bruine kikkers. Het voorkomen van deze soorten is te verwachten, vooral doordat er in de voormalige mestkelder water blijft staan. Hierdoor is het terrein ook geschikt als voortplantingsgebied. Omdat er geen waterplanten in staan is het ongeschikt voor Kamsalamanders.

Aan de pitten van de afgevalen kersen onder de boom zijn sporen van 'muizenvraat' te zien, maar niet veel.

Bruine kikker

Muurtje met vele schuilmogelijkheden voor alle denkbare kleine dieren.

Flora

Het terrein wordt gekenmerkt door typische vegetatie van braakliggende grond. Kensoorten zijn Braam, Wilgenroosje, Brandnetel, Kleine Veldkers en diverse distels.

Opvallend was het opgehoogde deel met schelpenzand. Dit is ongetwijfeld een kalkhoudende bodem maar ook hierop bevinden zich geen bijzondere soorten. Er werden ook geen (beschermde) muurvarens aangetroffen.

St. Jacobs Kruiskruid

Wilgenroos

Kleine Veldkers

Er staat een oude kersenboom, die blijkbaar nog wel kersen voortbrengt, maar zichtbaar aangetast is door de brand. Verder een vlier en een liguster-achtige struik.

Conclusie

Hoewel de structuur van het braakliggende terrein allerlei schuilmogelijkheden biedt voor kleine dieren is de ligging van de locatie zelf niet heel erg aantrekkelijk en is het buitengewoon onwaarschijnlijk dat er soorten met een 'extra zware' beschermingsstatus voorkomen of dat deze het terrein als voortplantingsplaats gebruiken. Het terrein is mogelijk wel een overwinteringsplek voor diverse dieren.

Ik denk hierbij vooral aan:

De Kleine Watersalamander en de Bruine Kikker. Die hebben op de Rode lijst de status 'thans niet bedreigd' (Staatscourant, 2009 cf. van Delft et al., 2007). Net als alle amfibieën zijn deze soorten wel beschermd volgens de Flora en Faunawet (tabel 1, zie bijlagen). En mogelijk overwinteren er egels.

Mits de zorgplicht word gehanteerd is het voorkomen van Egels, Kleine watersalamanders en Bruine kikkers geen belemmering bij uitvoering van de plannen.

Concreet betekent dit dat eventuele sloop- (muurtjes) en grondwerkzaamheden en het verwijderen van de beton-elementen in het zomerhalfjaar dient te geschieden.

Aanbeveling

NB!!

Voortplantingswater voor amfibieën is beschermd. Om complicaties te voorkomen is het sterk aan te raden om voor eind februari 2016 (!) het water uit de voormalige mestkelder af te pompen en er voor te zorgen dat hij ook permanent droog blijft zodat er geen kikkers in kunnen gaan zitten.

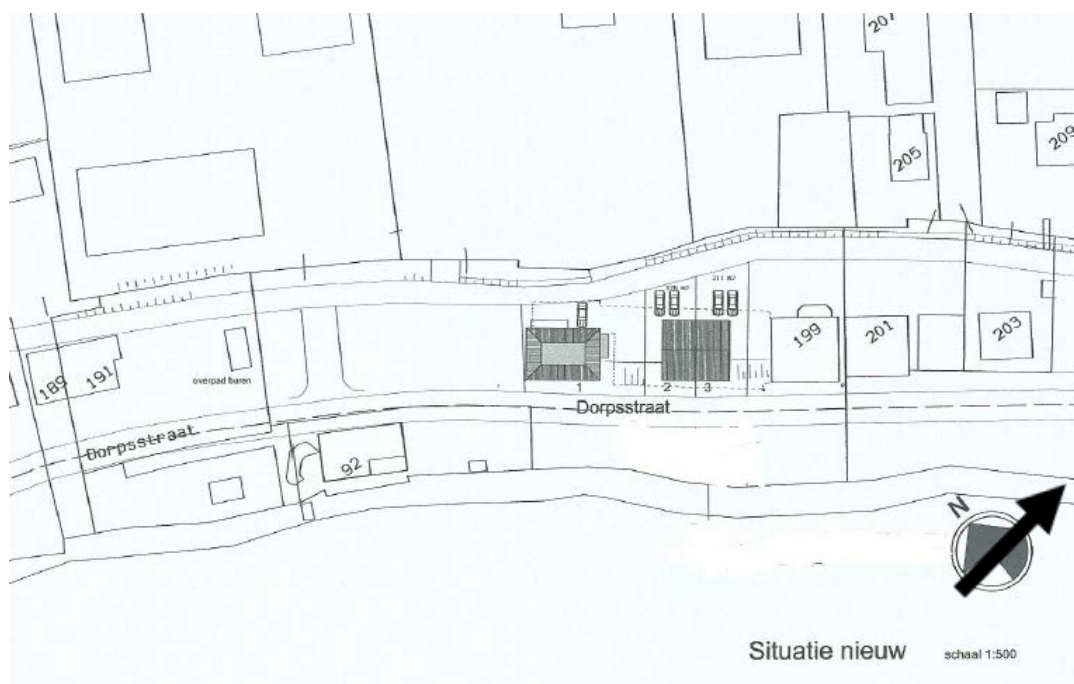
Vanuit de algemene zorgplicht ten aanzien van wilde fauna dient bij de herinrichting rekening te worden gehouden met mogelijk toch voorkomende dieren. Verplaatsing van dieren is gebonden aan ontheffingen en dient door een ecologisch bureau te worden uitgevoerd.

Drs. M.C.J. van Leeuwen

Eco-line

Houten, 19 november 2015

Bijlagen

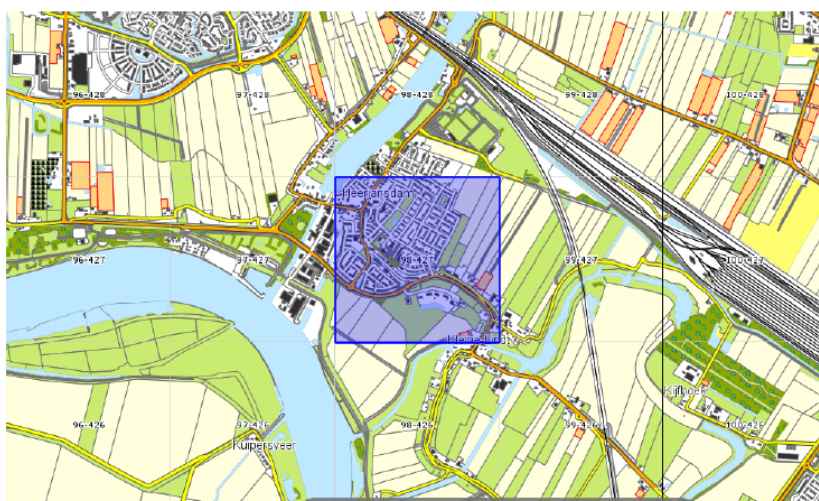

Situatietekening van de nieuwe erfindeling

Resultaat databank

Geselecteerde kilometerhokken

98-427

98 - 427	vaaplanten	mossen	korstmossen	paardenstoelen	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvinders	macronachtvinders	micronachtvinders	libellen	sprinkhanen en krekels
Rode-lijstsoorten		1			1	35				2			3	1
Fwv soorten tabel 1					6		3							
Fwv soorten tabel 2+3					3					1			1	
Fwv vogels						140								
Hrl soorten bijlage II														
Hrl soorten bijlage IV					3								1	
Aantal soorten	80	34		2	13	154	3			20	3		21	8
Detailtering 0-0.25/0.251-1/ groter 1km2	24%/1%/75%	0%/100%/0%		0%/0%/100%	33%/15%/52%	8%/25%/68%	0%/0%/100%			8%/0%/92%	50%/0%/50%		9%/0%/91%	26%/0%/74%
Volledigheid onderzoek	goed	goed	niet	onbepaald	onbepaald	goed/goed	slecht	niet	niet	goed	onbepaald	niet	goed	onbepaald
Onderzoeksperiode	1995-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015

Literatuur

Amfibieëngids van Europa	Nollert, A. en C. Nollert	Tirion, Baarn, 2001
Atlas van de Nederlandse zoogdieren;	Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J. B. M. Thissen,	KNNV Utrecht, 3e druk 1992
Atlas van Nederlandse vleermuizen;	Limpens, H. J. G. A., K. Mostert & W. Bongers,	KNNV Utrecht 1997
Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland; basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst;	Meijden, R. van der, B. Odé, C.L.G. Groen, J.P.M. Witte & D. Bal,	Gorteria 26 (4): 85-208. 2000.
De Nieuwe Vlindergids;	Tolman & Lewington,	Tirion, Baarn 1994
De Orchideeën van Nederland;	Kreuz & Dekker	Sechel & Kreuz, Landgraaf 2000
Elseviers Gids van Varens, Mossen en Korstmossen;	Hans Martin Jahns	Elsevier, Amsterdam 1981
Flora van de Lage Landen;	J. Marijnissen,	Tirion, Baarn 2000
Habitattypen	Janssen, J. en Schaminee, J.	KNNV, Utrecht 2003
Handboek Natuurdoeltypen;	Bal, D., H.M. Beijer, M. Fellinger, R. Haveman, et al.,	Ministerie van LNV, 's-Gravenhage 2001
Handleiding Ecologisch Onderzoek, onderdeel flora en fauna;	Provincie Utrecht,	Provincie Utrecht, 2002.
Herkenning van Nederlandse vleermuissoorten	H. Limpens & H. Hollander	Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming 2001
Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004;	Ministerie van LNV	Ministerie van LNV, 's-Gravenhage, 2000.
Rode lijst van bedreigde en kwetsbare zoogdieren in Nederland;	Lina, P. H. C. & G. van Ommering,	1994
Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels;	Vogelbescherming, en anderen,	Tirion, Baarn 2005
Soorten van de Habitatrichtlijn	Janssen, J. en Schaminee, J.	KNNV, Utrecht 2004
Sprinkhanen en Krekels, Veldgids;	Kleukers, R. en R. Krekels	KNNV Utrecht 2004
Topografische Inventarisatieatlas voor Flora en Fauna van Nederland	Huigen, P. en Vogel, R.	Vogelbescherming, Zeist 2007
Veldgids Nederlandse Flora;	Henk Eggelte,	KNNV, Utrecht 2000
Vleermuizen in en om het Huis		Stichting Landschapsbeheer Gelderland – VZZ
Vlinders en Rupsen;	Thomas Ruckstuhl,	Tirion, Baarn 1995
Vogels van Europa;	Lars Jonsson,	Thieme, Baarn 1994
Waarnemen en Herkennen van Amfibieën en Reptielen in het Veld;	Lenders et. al.,	RAVON, Nijmegen 1993
Water- en Oppervlaktewantsen Tabel	Nieser, N.	KNNV, 1982
Wilde orchideeën van Europa;	J. Landwehr,	Natuurmonumenten, 's-Graveland 1978
Zoetwatervissen van Europa	Gerstmeier, R. en Romig, T.	Tirion, Baarn 2000